

Tik dažādie risinājumi

Likums par pašvaldībām, gan spēkā esošais, gan jaunais, kas stāsies spēkā no nākamā gada, cita starpā nosaka arī pašvaldību autonomās funkcijas, un kā pirmā minēta – organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības, siltumapgādes, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds.

Ūdensapgāde un siltumapgāde īpaši svarīgi tiem novada iedzīvotājiem, kuri dzīvo daudzdzīvokļu namos. Īpaši sāpīgs ir siltumapgādes jautājums, tur joprojām redzamas valsts iekārtu maiņas sekas, kad padomju lai-

kos saceltās daudzdzīvokļu mājas dažviet palika bez centralizētās apkures. Ir apdzīvotās vietas, kur tā saglabāta un pašvaldība visiem spēkiem cenšas to nodrošināt. Ir arī ciemi, kur iedzīvotāji mēģina tikt galā saviem spēkiem, vai nu ierīkojot lokālo apkuri vienai mājai, vai cīnoties katrs saviem spēkiem. Joprojām ir ēkas, kurās no katra dzīvokļa vīd skurstenis.

“Druva” centās apzināt, kāda situācija ir pagastos, kas veido jauno Cēsu novadu, cik daudz iedzīvotāji maksā par siltumu, ūdeni un kanalizācijas pakalpojumiem. Apkopotā informācija parādīja, cik situācijas ir dažā-

tājiem to, ko esam samaksājuši par pakalpojumu. Vienmēr ir kāds, kurš nesamaksā, taču es ne-teiktu, ka situācija ļoti slikta. Iedzīvotāji maksā regulāri, cenšas parādus neuzkrāt, kopējais parādu slogs nav liels.”

Siltumenerģijas tarifus apstiprina pašvaldība, vadoties pēc iepirkuma, kas tika izsludināts par siltumenerģijas piegādi Jaunpiebalgas ciema daudzdzīvokļu mājām.

Katlumāja viena, bet katram dzīvojamam namam atšķirīgs tarifs, kas noteikts, ņemto vērā reālās izmaksas. Kurināts tiek ar šķeldu.

“Ar pakalpojuma sniedzēju esam apmierināti, viņš gatavs komunikācijai, un tas ir ļoti svarīgi. Līgumā atrunāts, ka viņi atbild par visu tehnisko sadaļu, par katlu, un, ja nepieciešams remonts, izmaksas sedz siltuma ražotājs, pašvaldībai par to nav jāmaksā. Tā maksā tikai par piegādāto siltumenerģiju,” skaidro D. Bišere-Valdemiere.

Vecpiebalgas apvienībā centralizētā siltumapgāde ir visu pagastu centros, izņemot Kaivi, risinājumi izvēlēti dažādi. Apvienības saimniecības daļas vadītāja pienākumu izpildītājs Andris Lapiņš stāsta, ka Vecpiebalgā pakalpojumu sniedz uzņēmējs, kurināts tiek ar gāzi, ir arī koģenerācija. Pārējās apdzīvotajās vietās, kas atrodas nu jau bijušajā Vecpiebalgas novadā, funkciju veic pašvaldība, visur ir viens izlīdzinātais tarifs. Tā savulaik lēma novada dome, ka vienā nova-

dā jābūt vienotam tarifam. Pašvaldība no iedzīvotājiem iekasē naudu.

Visu nodrošina pašvaldībai

Pārējās apvienībās – Pārgaujā, Amatā, Priekuļos un Līgatnē – siltumapgādi pilnībā nodrošina pašvaldība. Līgatnē, kā jau minēts, to nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrība.

Visvienkāršākā situācija ir Amatas apvienībai, tur centralizētā siltumapgāde ir tikai Ģikšu ciemā.

Pārgaujas apvienībā arī saimniecība plaša, centralizētā apkure ir Stalbē, Raiskumā, Straupē, un visus šo pakalpojumu sniedz pašvaldība, pati iekasējot maksu par piegādāto siltumu.

Priekuļu apvienībā centralizētā apkure ir Liepā un Priekuļos, pakalpojumu nodrošina pašvaldība. Siltuma tarifus nosaka pašvaldība, katrā apdzīvotajā vietā tie atšķirīgi. Priekuļu apvienības Komunālā dienesta vadītājs Ernests Ikaunieks norāda, ka Liepā tie lētāki, jo tur mājas kompaktāk, tāpēc mazāki siltuma zudumi. Pati pašvaldība kurina, pati iekasē, pati cīnās ar parādniekiem. Daļu māju apsaimnieko “CdZP” SIA, kas maksu par siltumu iekasē no iedzīvotājiem. Lai arī sistēma strādā labi, zināma neziņa par nākotni tomēr esot.

“Līdz 1.janvārim apvienībās

dzīvojam ar esošajiem budžetiem un esošajām iestrādēm. Kas būs pēc tam, to laikam šobrīd neviens tā īsti nezina,” saka E. Ikaunieks. “Tomēr skaidrībai jābūt krietni agrāk, jo rudens pusē jādomā par nākamo šķeldas iepirkumu. Šobrīd līgums ir līdz janvārim, bet tūlīt jāriko cenu aptauja, lai slēgtu līgumu par kurināmā piegādi no 1.janvāra.”

Kā jau minēts, Līgatnes apvienībā pakalpojumu nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrība “Līgatnes komunālserviss”, kas siltumu piegādā Augšlīgatnē, Skārupēs un Gaujasmalā. Visās katlumājās kā kurināmais tiek izmantota gāze. Siltumenerģijas tarifu apstiprina dome. Agrāk katrā vietā bija savs tarifs, tagad vienots visā apvienībā.

Uzņēmuma valdes loceklis Gundars Gustavs stāsta, ka tiek domāts par nākotni, iespējamām pārmaiņām, par to informēta Līgatnes novada pašvaldība, tagad – apvienības pārvalde: “Ir rinda jautājumu, kas jārisina, jo dažviet situācija kritiska, bet šobrīd gaidām, kad novadā darbu sāks jaunais izpilddirektors, ar kuru runāt, kā problēmas risināt. Ir dažādas domas, mēs uzskatām, ka viss jārisina kompleksi, nevar izraut kādu vienu gabaliņu, pametot novārtā pārējos. Protams, ja ir vēlme sistēmu sakārtot, kas agri vai vēlū būs jādara, tas atstās ietekmi uz tarifu.”

Apzinot situāciju par ūdensapgādi, kanalizācijas pakalpojumiem un centralizēto siltumapgādi, redzams, ka bijušajos novados, tagadējās apvienībās, izvēlēti ļoti dažādi risinājumi. Ar ūdensapgādi un kanalizāciju vienkāršāk – visur tā ir pašvaldības vai pašvaldības kapitālsabiedrību pārziņā.

Krietni atšķirīgāka ir situācija siltumapgādē, tāpēc ielūkosimies, kā šis jautājums tiek risināts dažādās apdzīvotajās vietās.

Ar privātuzņēmēju klātbūtni

Cēsis ir vienīgā vieta, kur pašvaldība jau sen pilsētas siltumapgādi pilnībā nodevusi privātuzņēmēja rokās. Jau 1991.gadā tika izveidots uzņēmums “Cēsu siltumtīkli” SIA, kam vairākkārt mainījušies īpašnieki, līdz 2018. gadā to iegādājās Somijas uzņēmums

“Adven”. Tarifus apstiprina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK), uzņēmējs investīcijas plānus apstiprina pašvaldībā. Maksa no iedzīvotājiem par piegādāto siltumu tiek iekasēta ar namu apsaimniekotāju starpniecību.

Siltuma ražošana privātā uzņēmēja rokās nodota arī Jaunpiebalgā. Pašvaldība no uzņēmēja pērk pakalpojumu, pakalpojuma sniedzējs gādā par kurināmo, siltuma ražošanu, to pārdodot pašvaldībai, kas norēķinās pēc piedādītā rēķina. Pašvaldība iekasē samaksu no iedzīvotājiem, kas saņem pakalpojumu.

Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāja Dace Bišere-Valdemiere stāsta, ka parādus administrē pašvaldība, nevis pakalpojuma sniedzējs: “Savulaik gribējām to nodot pakalpojuma sniedzēja pārziņā, bet viņi to negrib uzņemties, jo zināms, kā ir ar maksāšanas kultūru. Tagad to dara pašvaldība, un ne vienmēr saņemam no iedzīvo-

Komunālo pakalpojumu cenas iedzīvotājiem (visas cenas bez PVN)

■AMATAS APVIENĪBA

Siltumenerģija: Ģikšu ciemā – 1,35 EUR/ m³.

Ūdens ar skaitītāju: 0,95 EUR/ m³, ja nav skaitītāja – 5,90 EUR no cilvēka mēnesī.

Kanalizācija ar skaitītāju: 0,95 EUR/ m³, ja nav skaitītāja – 5,90 EUR no cilvēka mēnesī.

Agras ciemā (pakalpojumu nodrošina “Vinda”): ūdens: 1,15 EUR/ m³, kanalizācija: 0,85 EUR/ m³.

■CĒSIS

Siltumenerģija: 59,95 EUR/MWh, ūdens: 1,15 EUR/ m³, kanalizācija: 0,85 EUR/ m³.

■JAUNPIEBALGAS APVIENĪBA

Apkure: katrā ēkā cita siltume-

nerģijas cena, no 61,02 – 71,94 EUR/ MWh.

Ūdens: Jaunpiebalgas ciemā 1,40 EUR/ m³, ja nav skaitītāja – 6,30 EUR no cilvēka mēnesī.

Melbāržu ciemā: 0,73 EUR/ m³, ja nav skaitītāja – 3,29 EUR no cilvēka mēnesī.

Kanalizācija: Jaunpiebalgas ciemā – 1,59 EUR/ m³, ja nav skaitītāja – 7,16 EUR no cilvēka mēnesī.

Melbāržu ciemā: 1,48 EUR/ m³, ja nav skaitītāja – 6,66 EUR no cilvēka mēnesī.

■LĪGATNES APVIENĪBA

Siltumenerģija: 49,19 EUR/ MWh, ūdens: 1,17 EUR/ m³, kanalizācija: 1,74 eur/ m³.

■PĀRGAUJAS APVIENĪBA

Apkure: Straupē – 53,22 EUR/MWh

(apkures sezonā), 0,85 EUR/ m², ja nav uzstādīts mēraparāts (apkures sezonā).

Stalbē – 0,60 EUR/ m² (visu gadu).

Raiskumā – 60,23 EUR/MWh (apkures sezonā).

Par ūdens piegādi: Straupē – 0,61 EUR/ m³, Stalbē, Rozulā – 0,65 EUR/ m³, Raiskumā – 0,61 EUR/ m³.

Kanalizācija: Straupē – 0,66 EUR/ m³, Stalbē – 0,53 EUR/ m³, Rozulā – 0,67 EUR/ m³, Raiskumā – 0,68 EUR/ m³.

■PRIEKUĻU APVIENĪBA

Siltumenerģija: Priekuļos – 47,87 EUR/MWh, Liepā – 38,67 EUR/MWh, Mārsnēnos – 58,44 EUR/ MWh.

Par patērēto ūdeni: Priekuļu pagastā – 1,04

EUR/ m³, Liepā – 1,24 EUR/ m³, Mārsnēnos – 0,86 EUR/ m³, Veselavā – 1,18 EUR/ m³, Dukuros – 0,64 EUR/ m³, Jāņmuižas ciemā (pakalpojumu nodrošina “Vinda”) – 1,15 EUR/ m³.

Kanalizācija: Priekuļu pagastā – 1,43 EUR/ m³, Liepā – 1,59 EUR/ m³, Mārsnēnos – 1,36 EUR/ m³, Veselavā – 0,70 EUR/ m³, Dukuros – 0,64 EUR/ m³, Jāņmuižas ciemā – 0,85 EUR/ m³.

■VECPIEBALGAS APVIENĪBA

Siltumenerģija: 50,70 EUR/MWh, ūdens: 0,92 EUR/ m³, Kanalizācija: 0,96 EUR/ m³.

Lappusi sagatavojis JĀNIS GABRĀNS

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds